

„Vzdělávací akademie“

rozvoj a inovace systému dalšího profesního vzdělávání ve VFN v Praze

„POSUZOVÁNÍ LIDÍ, TYPOLOGIE“

Příjmení, jméno, titul školitele

Datum..2009/02.K05

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem.

Metody poznávání druhých

Pozorujeme:

- **celkový vzhled** (držení těla, chůze, oblečení a celková péstěnost)
- **způsob myšlení a vyjadřování** (kultivovanost x slang, nedbalost, skladba vět, logika fantazie)
- **tělesné změny** (výraz tváře – údiv/strach, pohoda, nenávist – záblesk očí, pohybové výrazy: šermování rukama, poklepávání, chrastění klíči, apod., jiné změny: otírání si čela, zesílení tiků) apod.
- **fyziologické změny** (červenání, blednutí, pocení se, třes, apod.)

Důležité: tyto projevy vnímat, zhodnotit a správně reagovat.

Omyly při posuzování lidí

- **Stereotypy** – heterostereotypy – předsudky (cikán)
 - autostereotypy (vyšší mínění o sobě)
- **Halló efekt** – výrazná vlastnost osobnosti překryje ostatní
- **Efekt sugestivního posuzování** – na základě předešlých referencí
- **Efekt logické chyby** – ze dvou vlastností usoudíme na další
- **Projekce** – připisováním stejných prožitků jako máme my, připisujeme druhým
- **Efekt pořadí** – souvisí s pamětí – pamatujeme si začátek a konec kontaktu.

Poznávání druhých

Typologie osobnosti – rychlé třídění lidí:

- **Typologie podle stylů interakce** (analytická, řídící, přátelská, expresivní)
- **Typologie podle senzoryckých typů** (vizuální, auditivní, kinestetický/pocitový/ typ)
- **Typologie temperamentu**
(melancholik, cholerik, flegmatik, sankvinik)

Cvičení č.1: Sebepoznání

Test interakce a sociální inteligence.

Komunikační styly

PASIVITA - nejistota, ustupování, omlouvání,
naříkání, výmluvy, litování se...

AGRESIVITA – zlost, agrese, vyhrožování,
zastrašování, vyčítání, ironie...

ASERTIVITA – říkám co cítím, naslouchám,
kompromisy, vyrovnanost....

MANIPULACE – pláč, křik, výčitky, lichotky,
sliby, nedáváme na výběr...

Cvičení č.2

Jaký jsem senzorický typ?

Temperamentové typy

Cholerik

Sangvinik

Flegmatik

Melancholik

Cvičení č. 3

Test temperamentu

CHOLERIK

	KLADNÉ VLASTNOSTI	ZÁPORNÉ VLASTNOSTI
Celková charakteristika	Síla hloubka citových zážitků, reakcí, vášnivost, oduševnělost, zásadovost, mimika výr.	Explozivní hněvivost, mrzutost, podrážděnost, impulsivita, výbušost, netrpělivost.
Vlastnosti v činnosti (v práci,učení)	Velká přeschopnost, kvalita činnosti, rychlé tempo, iniciativa, důkl.	Nerovnoměrnost v činnosti
Vlastnosti v chování –ve vztazích	Rychle energické jednání, sdílnost, úsilí po Uplatnění v kolektivu	Nesmířlivost, nesnášenlivost, nepoddajnost, panovačnost, imulzívnost.

SANGVINIK

	KLADNÉ VLASTNOSTI	ZÁPORNÉ VLASTNOSTI
Celková charakteristika	Optimismus, veselost, živost, vnímavost, překonává potíže, pestrost činností, koná několik činností souč.	Mělkost citových zážitků, lehkomyšlnost, nerozvážnost, přílišná odvaha, nestálost, labilita, rozptyluje se.
Vlastnosti v činnosti (v práci, učení)	Aktivita, praceschopnost, pestrost zájmů, rychlé tempo, velká síla reakcí, rozhodnost, pružnost.	Povrchnost, nedůkladnost, nestálost, rychlé ochabnutí nadšení, bezmyšlenkovitost.
Vlastnosti v chování –ve vztazích	Sdílnost, otevřenost, schopnost podřídit se, bezkonfliktnost, smířlivost, ukázněnost.	Přílišná sdílnost (žvanivost), ovlivnitelnost, malá sebekritičnost, teatrálnost, přehánění.

FLEGMATIK

	KLADNÉ VLASTNOSTI	ZÁPORNÉ VLASTNOSTI
Celková charakteristika	Vyrovnanost, spokojenost, duševní klid, chladnokrevnost, trpělivost, rozvážnost.	Nedostatek vášně, slabost citů, suchopárnost, nevšímavost, pohodlnost, váhavost, málomluvnost.
Vlastnosti v činnosti (v práci, učení)	Vytrvalý v duševní i tělesné práci, rovnoměrnost činností.	Nedostatek prac.nadšení, neiniciativnost, stereotyp činností, nepružnost, pomalé tempo.
Vlastnosti v chování –ve vztazích	Samostatnost, neovlivnitelnost, snášenlivost, ústupnost, přizpůsobivost, obliba denního řádu, sebeovládání.	Uzavřenost, nesdílnost, nespolečenská, ústupnost, kompromisnost, Konzervativismus.

MELANCHOLIK

	KLADNÉ VLASTNOSTI	ZÁPORNÉ VLASTNOSTI
Celková charakteristika	Vyrovnanost, spokojenost, duševní klid, chladnokrevnost, trpělivost, rozvážnost, vytrvalost.	Nedostatek vášně, lhostejnost, málomluvnost, citlivost, fatalismus, váhavost,
Vlastnosti v činnosti (v práci,učení)	Vykonává dlouhotrvající tělsné i duševní práce, vytrvalost, rovnoměrnost činností.	Neiniciativnost, malá aktivita, neinicativnost, nedostatek zájmů
Vlastnosti v chování –ve vztazích	Samostatnost, neovlinitelnost, snášenlivost, ústupnost, sebeovládání, ukázněnost.	Malá přizpůsobivost, uzavřenost, nesdílnost, nespolečenská, kompromisnost.

Vztahy mezi typy

<u>Nadřízený</u> → <u>Podřízený</u> ↓	Cholerik	Sangvinik	Flegmatik	Melancholik
Cholerik	- -	+	-	-
Sangvinik	+	+ +	+	- -
Flegmatik	-	-	+	+
Melancholik	+ -	-	+	+